



# Holdvurdering av mjølkegeiter

## Forfatter

Helga Kvamsås, Topp Team Fôring Geit

Hege Gonsholt, Topp Team Fôring Geit

## Sammendrag

Holdvurdering er eit godt hjelpemiddel til å vurdere fettreservene til geita og bør alltid vere ein del av grunnlaget for korleis ein fôrar geitene i siste del av laktasjonen og i tørtperioden.

## Publisert

2013

## Referanse

Sau og Geit nr.4/2013

## Utskriftsdato

20.08.2019 [www.fag.nsg.no](http://www.fag.nsg.no)

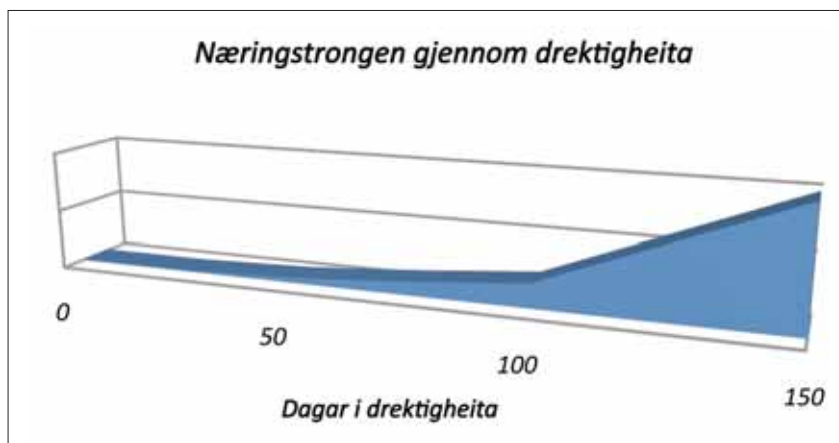
# Holdvurdering av mjølkegeiter

*Holdvurdering er eit godt hjelpemiddel til å vurdere fettreservene til geita og bør alltid vere ein del av grunnlaget for korleis ein fôrar geitene i siste del av laktasjonen og i tørrperioden.*

Dei ulike produksjonsstadiene hos mjølkegeitene heng nøye saman. Fôring og stell i siste del av laktasjonen og i tørrperioden verkar inn på mjølkeyting og mjølkekvantitet i neste laktasjon. Rett fôring og stell i denne perioden har mykje å seie for kvaliteten på råmjølka og livskraft og vekstevne til kjea som vert fødde.

## **Tørrperioden vert ofte for kort til å bygge opp godt hold**

Det er vanleg at geiter mobiliserer opp til 1 kg av kroppsreservane per veke første månaden i laktasjonen og 0,5 kg per veke i andre månaden. Totalt betyr det ei mobilisering på opp til 6 kg i tidleg laktasjon, avhengig av mjølkeyting og fôrstyrke. Desse kroppsreservane skal byggast opp att, og unge geiter skal også ha dekk



næringsbehovet til tilvekst første og andre året.

Næringsbehovet til fostertilvekst er lågt fram til om lag dag 100 i drektighetsperioden, men stig raskt dei siste vekene før kjeing. Samstundes går fôropptaket ned fordi foster tek stadig større plass. Geiter med to eller fleire foster har sjeldan moglegheit til å bygge opp hold siste månaden før kjeing. Dersom geitene er i dårleg hold ved avsinning, vil ein tørrperiode på 8 veker bli for knapp til å bygge opp feittreservar. Planlegging av oppbygging av holdet på dyra må derfor starte i god tid før avsinning.

Det er ikkje mogleg å vurdere holdet hos geitene berre ved å sjå på dei. Det er heilt naudsynt å kjenne på dyra og vurdere feittlaget. Med litt øving går det raskt å sette holdpoeng - kanskje 0-15 sekund per geit.

Holdpoeng vert sett etter ein skala frå 1 til 5, der 1 er ei sjukleg tynn geit og 5 er overfeit.

Kilde: *Body Condition Scores in Goats* (2004). Viaquiran M., m.fl. Tilgjengelig fra [http://www.luresext.edu/goats/research/BCS\\_factsheet.pdf](http://www.luresext.edu/goats/research/BCS_factsheet.pdf)

Topp Team Fôring Geit TINE  
Helga Kvamsås  
Hege Gonsholt

## **Innredning for sau, geit og storfe Strekkmønstre**



### **Korgen Mek Verksted AS**

8646 Korgen

Tlf.: 75 19 11 90

Mob.: 47 32 26 65

Fax: 75 19 11 90

E-post: [post@korgenmek.no](mailto:post@korgenmek.no)

## **Holdvurdér geitene 2½ månad før avsinning**

Er tørrperioden 8 veker, og geitene tynne, må ein planlegge fôringa slik at en del av holdopbygginga kan skje dei siste månadane av laktasjonen.

## **SPINNVILT**

rokker, spinneutstyr,  
kardemaskiner, kammer m.m.  
SPINNEKURS.

[www.spinnvilt.no](http://www.spinnvilt.no)

### **2 ½ måned før avsinning:**

- Holdvurdér alle geiter
- Ta grovfôrprøver
- Planlegg disponering av grovfôret
- Grupper geitene etter hold
- Planlegg fôringa i siste del av laktasjonen og tørrperioden
- Legg ein plan for avsinning

Hjelp til planlegging får du hos TINE Rådgiving



### Holdpoeng 1 Veldig tynn

**Ryggtakkar:**  
lik tenner  
i eit sagblad.



**Tverrutvokstrar:**  
lett å gripe under,  
halve lengda er  
synlig.

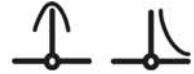


**Brystbeinet:** ingen  
feittlag, det er lett å  
kjenne sjølve  
brystbeinet.



### Holdpoeng 2 Tynn

**Ryggtakkar:**  
individuelle bein  
kan sjåast, men litt  
avrunda.



**Tverrutvokstrar:**  
kan gripe under  
med fingertuppane,  
ca. ¼ del av lengda  
er synleg.



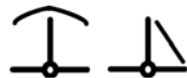
**Brystbeinet:** eit lite  
feittlag kan gripast  
mellom tommel og  
peikefinger,  
bevegast lett frå  
side til side.



### Holdpoeng 3 Middels til godt hold

**Anbefalt hold  
ved kjeing er 3,5**

**Ryggtakkar:**  
ein kan sjå individuelle  
bein, men takkane er  
mjuke og avrunda  
(holdpoeng: 3,5).



**Tverrutvokstrar:**  
mjuke med tydelig  
feittlag. Først ved  
hardt trykk  
er det mogleg  
å få fingrane  
under.

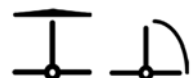


**Brystbeinet:** har godt  
feittlag. Kan gripast  
rundt med tommel  
og pekefinger, men  
vanskeleg å bevege frå  
side til side.



### Holdpoeng 4-5 Feit

**Ryggtakkar:**  
dekt med feitt, ryg-  
graden kjennes flat.



**Tverrutvokstrar:**  
kanten er knapt  
synleg, dekt av feitt.  
Ikkje mogleg å  
trykkje fingrane  
under.



**Brystbeinet:** feittlag  
som er vanskeleg å  
gripe rundt. Kan  
ikkje bevegast frå  
side til side.